

Kjøbenhavns Posten.

Redigeret af J. F. Giswald.

Udgiven og forlagt af A. P. Linje.

11te Aarg.

Mandag d. 7. August 1837.

Nr. 216.

Forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdømmerne.

Et Par Ord

om

Jødernes fuldkomne Emancipation i Danmark.

Den fremadskridende Tidsaand fordrer ikke alene, at Adelsmanden aldeles ingen Forrettighed bør have fremfor Borgeren, den fordrer ogsaa: at alle Landets Sonner, til hvilken Religion de end bekjende sig, skulle have lige Byrder og lige Rettigheder. „Emancipationen“, sagde Drewsen ved Stendersforsamling, „er den stigende Culturs Feldtraab, og med ustandselig fart gjennembryder Tidens Aland hver Dæmning, der er opført mod Trigivelle.“ Men ingen bedre end H. M. Kongen har indseet, hvor høist uretfærdigt det er, at man, fordi man bekjender sig til en anden Tro end sin Medborger, skal udelukkes fra Samfundet, at man ikke kan erholde Borgerret, ja at man ikke skal have Frihed til at boe i hvilket Dværter af en By, man selv ønsker, at man ganske skal være udelukket fra de vigtigste Erhvervsindtægter, at man skal nødes til at drive en vis Haandtering osv. osv. osv.; vor Konge indsaae det Sneverhjertede i slige Bestemmelser, som endnu existere i en stor Deel af Thydsland, til siden Gre for den der herskende Almeanaand. Vor Konge indsaae det og bandlyste for evig slige Indskrenkninger, han glemte ikke Dem, af sine Undersætter, der bekjende sig til den mosaiske Religion; Han vil ogsaa vide at virke videre frem i samme liberale Aland, indtil Jøderne her i Landet staae paa lige fod med de Christne, saaledes som det alt er Tilsældet i Holland, Belgien, Frankrig, Hessen og flere Lande, hvor man overalt har sandet, at Jødernes fuldkomne Emancipation er til Gavn for hele Folket. Vi antage ogsaa med Bestemthed at kunne paastaae, at Jøderne her i Landet have gjort sig værdige til at nyde Livets høieste Gode — Friheden; vi kunne saaledes blandt vores dirligste Algerbrugere, vores dygtigste Haandværkere fremvise mange Jøder; vi kunne frem-

vise mange Jøder blandt vores dygtigste og mest driftige Kjøbmænd og blandt vores største og mest berømte Lærde og Skribenter.

Afskilligt er der endnu tilbage at ønske, i Henseende til Mosaiternes Stilling her i Landet; de maa saaledes, i lige Forhold med de Christne, bidrage til Lønningen af disses Embedsmænd, hvorimod de Christne intet bidrage til de jødiske Embedsmænd; der ere flere Forrettigheder, som de Christne have fremfor Jøderne, Forrettigheder, der ere af meer og mindre Betydning; men som den vigtigste af alle ville vi med Allgreen-Ussing fremhæve: „Deelagtighed i de Stændiske Rettigheder“ og vi ville med ham ønske og haabe, at den Tid ikke maa være fjern, paa hvilken ogsaa dette Vaand er lost; thi forend dette skeer, kunne vi ikke med Føie sige: at lys Dag er oprunden over Danmark.

Idet vi indtil videre nedlægge Pennen, ville vi haabe, at en tilkommende Stendersforsamling vil tage sig af Sagen, og vi ere da overbeviste om, at man ikke, som i Dscho var Tilsældet, vil gjøre sig skyldig i en utilgivelig Ligegyldighed, ved at avisere en slig Sag indtil videre „af Mangl paa Tid“, medens man med stor Udsørighed behandler andre, lidet vigtige Sager.

Ben Israel.

Nyheds-Post.

Kjøbenhavn, den 7de August 1837. — Nr. 21 af „Dansk Folkeblad“ indeholder en Beretning om hvad der hidtil er steet med Hensyn til det Thorvaldsenske Museum, og hvad der nu nærmest tilsigtes at gjøre. Forinden i saa Henseende noget afgjørende Skridt kan foretages, maa man naturligvis oppebie — vel ikke Thorvaldsens Hjemkomst; thi dermed synes det endnu at have lange Udsigter — men i det mindste hans Svar paa den Skrivelse,

hvori han af Committeeen er underrettet om Sagens Stilling. Naar dette er indlobet, og i det Hele dette Foretagende er fremmet saa vidt, at der kan tenkes paa at tage nogen Beslutning, lover Committeeen at sammenkalde Subskribenterne, for at de forskellige Anstuelser fra alle Sider kunne vorde tilsvrigten drøftede, og dette store og skjonne Fællesanliggende ved eendrægtig Forening af alle gode Kræfter føres til det foranledede Maal. Committeeen er som bekjendt af den sidst holdte Generalforsamling uden nogen Indskræftning og uden nogen Betingelse bemyndiget til selv efter eget Skjonnende at gjøre i denne Sag, hvad den vilde, og den vilde altsaa have en uomtvistelig Ret til ogsaa paa egen Haand — naturligvis i Forening med Thorvaldsen — at sørge den til Ende. Men man maatte da ogsaa have frygtet for, at Publicums Interesse vilde være kolnet betydeligt, hvis him illimiterede Bemyndigelse — eengang given i hele sin Udstrekning — var blevet benyttet. Vi maae derfor Alle være hine Mænd taknemmelige for hjælp Loftet, der giver os Haab om, at denne Sag, der ikke (som Kieler Correspondenzblatt har meent) er en Entreprise af Høfset eller af et aristokratisk Coterie, vil blive gjennemført paa en ligesaa folkelig Maade, som den begyndtes. Hijn Beretning er streen i en saa liberal og human Aaland, at den ikke kan andet, end gjøre et højt gunstigt Indtryk, og baade Loftet og i sin Tid Loftets Opbydelse kan ikke andet end væsentigen bidrage til at vedligeholde Folkets Interesse for et Foretagende, der fra Begyndelsen af var, og altsaa ogsaa skal vedblive at være folkeligt. Imidlertid kunne vi ikke tilbageholde en Bemærkning, der maasee kan synes at være et uvenligt Svar paa en saa venlig Tilstale, men som er sand og bor siges. Det kunde nemlig være et stort Spørgsmaal, om der vilde være tilskrift alle Deeltagerne en saadan vedvarende Medvirking i dette Fællesanliggende, dersom den første Subscription strax havde indbragt saa meget, at dermed Sagen kunde overførtes uden at behøve videre Pengeunderstøttelse. Vi overlade det til Enhver, selv at besvare sig dette Spørgsmaal, og bede funderved at erindre, at en saadan Fuldmagt virkelig in omnem eventum er baade fordet og given, at erindre, hvad der er stætt hos os i mangfoldige andre lignende Forhold, at erindre, hvilken Lærdom i saa Henseende Historien giver (See f. Ex. Sydsland 1812—1814, Frankrig 1830—1832 o. s. v. o. s. v.) Hvo der i Besvarelserne af dette Spørgsmaal skulde komme til et „Nei“, han vil altsaa heri have et myt Beviis, at naar man trænger til Folket, saa er Folket godt, forstandigt, indsigtfuldt, o. s. v. Det være langt fra os, at ville ned sætte den hæderlige Committees store Liberalitet; vi ere fuldkomment overbeviste om, at det er den reneste Interesse for den Sag, hvorfor de have gjort saa meget, der have drevet dem til at give „Folket, hvad Folkets er“, og troe ikke at fornærme dem, fordi vi mene, at det er Overbevisningen om, at de inaet formaae uden Folkets Bistand, der i nærværende Tidsalde har givet denne Folke en saa særdeles stor Energi. Men gis da Folksalen af hvilken Kraft, hvor megen sund Sands og Edelsind der ligger i Folket ret maatte gjennemtrænge alle Folkets Ledere, gis navn-

ligen den Erkjendelse, at de uden dette intet formaae, maatte oplive og styrke en saadan folkelig Aaland. Gis f. Ex. de gode Herrer, der spille Herrer i Trykkefrihedselskabet, snart maatte faae at føle, at ogsaa de trænge til Folket, og de ville tillidsfuldt kaste sig i dets Arme, i Stedet for med Mistillid at støde det fra sig, de ville ogsaa der give „Folket hvad Folkets er“, i Stedet for at tage (eller i det mindste at ville tage) det fra det. Det er nu saa langt fra, at vi ved denne Betragtning ville svække Indtrykket af him liberale Appel til Folket, at vi tværtimod i him tanke ville søge en ny Støtte for dennes Virksomhed. Ligesom vi ere overbeviste om, at Trykkefrihedselskabet vil geraade i Forfald, naar det fra en stor folkelig Association synker ned til at blive en Godtkjøbs-Boghandel, „ein Bier-Groschen-Laden“, saaledes ansee vi det for højt vigtigt, at det ogsaa ved denne Lejlighed maa vise sig, at hvo der i Erkjendelsen af at trænge til Folket tillidsfuldt henviser sig til samme i en god Sag, ogsaa vil finde den Understøttelse, han søger, at hvo der stoler paa Folket, ikke har bygget paa Sand. Vor Interesse for den Thorvaldsenske Sag, troe vi tilstrækkeligen at have udtalt og legitimert, og i Erkjendelsen af dens høje baade konstneriske og folkelige Bethydning skulle vi ogsaa i Fremtiden efter ringe Egne søge at fremme den. Da de mange Lister, der hidtil circulerede i Byen, ere inddragne, og vi haabe, at der vedvarende ville tilslutte denne Sag nye Tilstud, saa benytte vi denne Lejlighed til at tilbyde os, at modtage saavel Subscription som contante Bidrag.

— Haraldskjør er solgt i denne Tid til Hr. Neergaard med Besætning for 50,000 Rbd. r. S.

— (Loll.-Falsf. Stiftstid.) „Indsendt.“ „Gives der Sinecure i Danmark? Dette Spørgsmaal vil maasee forekomme nogle besynderligt, men naar de blive underrettede om, at sjældt forrige Auditeur, nu Justitsraad Sommer, alt den 7de Marts d. A. blev beskiftet til Byfoged og Bysriver i Maribo, desuagtet ikke, med Undtagelse af een Nat, har været i Byen, og at Embedet derfor i hele denne Tid har været besyret af en Anden, medens Hr. Justitsraaden nyder, og, som der siges, endog har oppebaaret Halvdelen af Embedets Indkomster, da salder visstaat det Besynderlige i Spørgsmaalet bort. Vi kjenne vel ikke synderligt til Justitsraaden, men kunne dog ikke negte, at vi desuagtet længes efter at vide, naar han vil lykkeliggjøre Byen med sin Nærværelse, og sjældt vi ikke ville tvivle om, at fun de mest presserende Forretninger hidtil have forhindret hans Komme hertil, saa ere vi dog tillige overbeviste om, at han vil ile med at tilendebringe disse, naar han erfarer vore Ønsker, og de syenste Avis-redacteurer anmeldes derfor om, at optage nærværende Spørgsmaal, der ingenlunde er motiveret af Misforniselse med den constituerede Byfoged, men fun fremstaa for at see vor Evyl löst, om Maribo Byfoged-Embede i Fremtiden skal ansees for en Sinecure.“

— (Indsendt fra Aalborg.) Som man nu erfarer, skal de, afdeude Lodsoldermand Dunn i Hals, hans Sterv-